

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/394/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412210987
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1412210987.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci navrhovateľa: N. I., G. X. J. I. XXX, Q. N., zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Prochádzkom, Lakšárska Nová Ves 403, proti odporkyňi: Y. I., G. Z. XX, G., zastúpenej advokátkou Mgr. Editou Rieglovou, Jeséniova 45, Bratislava, o zrušenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 24.06.2013, č.k. 25P/171/2012-75, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa m e n í tak, že návrh navrhovateľa sa z a m i e t a.

Odporkyňi sa nepriznáva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

V napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa N. I., J.. XX.X.XXXX k odporkyňi Y. I., J.. X.X.XXXX určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P 84/2004-70 zo dňa 16.12.2004, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.1.2006, a to dňom 31.5.2012. O náhrade trov konania rozhodol s použitím § 142 ods.2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods.1 O.s.p., keď po vykonanom dokazovaní zistil, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporkyňi rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P 84/2004-70 zo dňa 16.12.2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP 98/2005-99 zo dňa 15.11.2005 (ktoré nadobudlo právoplatnosť) tak, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa bola zvýšená zo sumy X.XXX,-Sk na sumu X.XXX,-Sk mesačne od 1.9.2003 a zročné výživné vo výške XX.XXX,-Sk súd navrhovateľovi povolil splácať v mesačných splátkach po XXX,-Sk. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním ďalej zistil, že odporkyňa dňa 30.5.2012 vykonala maturitnú skúšku na Strednej odbornej škole záhradníckej A. Č. S. v študijnom odbore: 4211 6 17 záhradníctvo - viazačstvo a aranžérstvo. Následne bola rozhodnutím riaditeľky Strednej odbornej školy záhradníckej A. Č. S. na školský rok 2012/2013 prijatá do 1.ročníka pomaturitného kvalifikačného štúdia na Strednej odbornej škole záhradníckej A. Č. S. v študijnom odbore: 4211 6 16 záhradníctvo so zameraním záhradná a krajinárska tvorba.

Podľa názoru súdu prvého stupňa odporkyňa úspešným vykonaním maturitnej skúšky ukončila svoje odborné vzdelávanie, na základe ktorého je z odborného hľadiska plne schopná sa živiť, a to či už ako samostatne zárobkovo činná osoba alebo ako riadny zamestnanec. Jej odborné znalosti sú v zmysle vyjadrenia riaditeľky Strednej odbornej školy veľmi široké a umožňujú jej rozsiahle uplatnenie

na pracovnom trhu. Súd prvého stupňa mal za to, že v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine odporkyňa nadobudla vykonaním maturitnej skúšky v máji 2012 schopnosť sama sa živiť. Odporkyňa svoje študijné vedomosti neprehľbuje štúdiom na vyššom stupni vzdelávania, ale študuje v 1.ročníku pomaturitného kvalifikačného štúdia v odbore 4211 6 záhradníctvo so zameraním 16 záhradná a krajinná tvorba, pričom z dokazovania vyplýva, že získavaním vedomostí v odbore, v ktorom študuje nadstavbovo, nezíska žiadne ďalšie odborné znalosti, ktoré by boli výrazne odlišné od odboru 17, ktorý riadne ukončila maturitnou skúškou (navyše aj skladba predmetov, ktoré sa vyučujú v rámci oboch štúdií sú takmer totožné). Nadstavbovým štúdiom teda odporkyňa nezískava ďalšie odborné vzdelanie, ako by to bolo v prípade, keby maturovala napríklad na všeobecnej strednej škole -gymnázium. Súd prvého stupňa konštatoval, že takmer všetky odborné znalosti a vedomosti, ktoré získava nadstavbovým štúdiom v odbore 16, už získala štúdiom v odbore 17.

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol a priznal jej náhradu trov konania. Poukázala na vyjadrenie riaditeľky Strednej odbornej školy záhradníckej A. Č. S. k predmetu konania z ktorého vyplýva, že v pomaturitnom kvalifikačnom štúdiu so zameraním na záhradnú a krajinnú tvorbu študent nadobúda celkom novú kvalifikáciu, rozširuje sa jeho odborná kvalifikácia, čo podporuje jeho uplatniteľnosť na trhu práce. V označenom vyjadrení boli veľmi podrobne rozvedené možnosti uplatnenia absolventov oboch odborov z ktorých vyplýva, že odbor 16- záhradná a krajinná tvorba má úplne iné zameranie a uplatnenie ako odbor 17 - viazačstvo a aranžérstvo. Z uvedeného je zrejmé, že pomaturitným štúdiom si prehľbuje a zvyšuje svoje vedomosti a kvalifikáciu, novým odborom bude schopná samostatne vytvárať a realizovať návrhy, projekty, úpravy a tvorby záhrad, čo jej odbor viazačstvo, v ktorom maturovala neumožňuje. Pomaturitné štúdium študuje dennou formou, čo jej neumožňuje byť zárobkovo činnou osobou. Odporkyňa poukázala na judikát uverejnený v NS SR v Civilnej zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 11/1993 a na to, že ako študentka denného pomaturitného kvalifikačného štúdia sa naďalej sústavne pripravuje na budúce povolanie.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Napadnutý rozsudok mal za vecne i formálne správny, vydaný po rozsiahlom dokazovaní. Z vykonaného dokazovania jasne vyplynulo, že odporkyňa 4- ročným štúdiom na SOS záhradníckej A. Č. S. získala úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore 4211 6 17 záhradníctvo a aranžérstvo a štúdium ukončila úspešnou maturitnou skúškou dňa 30.5.2012. Týmto dňom v súlade s ust. § 62 ods. Zákona o rodine nadobudla vzdelanie umožňujúce jej samostatne sa živiť. Napriek tejto skutočnosti nastúpila v školskom roku 2012/2013 na denné pomaturitné štúdium na rovnakej škole v 2 ročnom pomaturitnom študijnom odbore 4211 6 16 záhradníctvo - záhradná a krajinná tvorba. Navrhovateľ mal za zrejmé, že konanie odporkyne má účelový charakter s cieľom navodiť podmienky na trvanie vyživovacej povinnosti povinného rodiča. Argumentácia odporkyne o rozširovaní kvalifikácie s cieľom zlepšiť si podmienky na uplatnenie na trhu práce nemá žiadnu oporu v Zákonníku práce. Špekulatívne konanie odporkyne je v rozpore s dobrými mravmi, pretože pomaturitné štúdium skladbou predmetov na ňu nekladie žiadne, alebo iba minimálne nároky a umožňuje jej viesť relatívne záhaľčivý spôsob života. Toto konanie ju v jej veku nestimuluje k vedeniu riadneho životného štýlu a k primeranej zodpovednosti voči sebe i svojmu okoliu.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a po zhodnotení skutkového stavu zisteného dokazovaním vykonaným súdom prvého stupňa dospel k záveru, že odvolanie odporkyne je dôvodné.

Podľa ust. § 62 zák.č. 36/2005 Z.z. v platnom znení (ďalej „ Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podstatnou právnou otázkou majúcou vplyv na rozhodnutie súdu je v danej veci posúdenie (ktorým sa správne zaoberal súd prvého stupňa), či je odporkyňa po úspešnom absolvovaní 4 ročného štúdia na Strednej odbornej záhradníckej škole A. Č. I. S. v študijnom odbore 4211 6 17 záhradníctvo - viazačstvo a aranžérstvo v máji 2012 i naďalej v postavení osoby, ktorá nie je schopná sa živiť.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť sa zamestnať, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby, majetkové pomery a podobne. Len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnú spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočnosti, že dieťa je už schopné nejakej zárobkovej činnosti. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Vyživovacia povinnosť z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese.

V danom prípade má odvolací súd po vyhodnotení skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania za to, že 2 ročným pomaturitným štúdiom na Strednej odbornej záhradníckej škole A. Č. I. S. v odbore 4211 6 16 záhradníctvo - záhradná a krajinárska tvorba získava odporkyňa (tak ako vyplýva z doložených listinných dôkazov) odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelania, než v ktorom vykonala v máji 2012 maturitnú skúšku. Pri tejto úvahe vychádzal zo skladby oboch vyučovacích odborov zaobstaraných súdom prvého stupňa z ktorej vyplýva, že odbor viazačstvo a aranžérstvo je zameraný predovšetkým na floristiku a odbor krajinkárska a záhradnícka tvorba sa zameriava na výučbu predmetov zameraných na sadovnícku tvorbu a realizáciu a tvorbu záhrad. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno opomenúť to, že získaním odbornej kvalifikácie vo zvolenom odbore 2 ročného pomaturitného štúdia získava odporkyňa do budúcnosti výrazne širšie možnosti pracovného uplatnenia sa a aj možnosť prípadného zamestnania sa v inom odbore, než ktorý študovala v rámci stredoškolského štúdia.

Na základe uvedeného potom odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k názoru, že odporkyňa, ktorá študuje v dennej forme 2 ročného pomaturitného štúdia má i naďalej postavenie dieťaťa odkázaného výživou na svojich rodičoch (§ 62 ods.1 Zákona o rodine) a rodičia majú i naďalej zákonnú povinnosť prispievať na uspokojovanie jej odôvodnených potrieb určeným výživným.

K tvrdeniam navrhovateľa uvedeným v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu odporkyne je treba uviesť, že rozhodnutie odporkyne o zvyšovaní si dosiahnutej kvalifikácie 2 ročným pomaturitným štúdiom nie je možné samo osebe považovať za špekulatívne konanie, alebo za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd poznamenáva, že právo vzdelávať sa prináleží každej fyzickej osobe. V prípade odporkyne nie je možné jej snahu o zvyšovanie si kvalifikácie považovať za špekulatívne konanie, ale za konanie, ktorým si odporkyňa len rozširuje možnosti svojho budúceho uplatnenia sa na trhu práce.

Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 224 ods.1 v spojení s ust. § 142 ods.1 O.s.p., keďže odporkyňa majúca plný úspech v konaní, si síce právo na náhradu trov konania v podanom odvolaní uplatnila, avšak v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu požadovanú náhradu trov nevyčíslila (§ 151 ods.1,2 O.s.p.). V danej veci bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods.3 O.s.p.) a v súlade s ust. § 21 ods.2 zák.č. 36/2005 Z.z. v platnom znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku bolo v rovnakej lehote zverejnené v elektronickej podobe na webovej stránke súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.